

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив установе у којој је запослен:

1. др Роза Шапић, професор струковних студија, Медицинске науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - ментор
2. др Ангела Месарош Живков, професор струковних студија, Методика наставе физичког и здравственог васпитања, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – коментор
3. др Загорка Марков, професор струковних студија, Дефектолошке науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – члан комисије

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Ивана (Лазар) Телеки
2. Датум и место рођења, општина, држава: 18.10. 1999. Сента, Србија
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Струковни васпитач деце предшколског узраста (2021.)

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА :

ЗНАЧАЈ ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА У ПРЕВЕНЦИЈИ И КОРЕКЦИЈИ УРОЂЕНИХ И СТЕЧЕНИХ ДЕФОРМИТЕТА ЛОКОМОТОРНОГ АПАРАТА – ИЗ УГЛА ВАСПИТАЧА

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графика и сл.

Рад садржи следећа поглавља: Теоријски приступ проблему, Методолошки приступ проблему и Интерпретација резултата истраживања. Рад је представљен у обиму од 65 страна, има 9 табела и 12 графика. У поглављу “Теоријски приступ проблему” има поднаслове: Локомоторни апарат човека, Деформитети локомоторног апарат, Урођени и стечени деформитети, Вежбе за корекцију деформитета локомоторног апарат, Улога васпитача у спречавању деформитета локомоторног апарат код деце, Значај физичког вежбања у превенцији деформитета код деце, Сарадња васпитача са родитељима и стручним сарадницима и Приказ резултата досадашњих истраживања.

Поглавље “Методолошки приступ проблему” садржи следеће поднаслове: Проблем истраживања, Предмет истраживања, Циљ и задаци истраживања, Сврха и карактер истраживања, Хипотезе, Варијабле истраживања, Методе истраживања, Технике и инструменти истраживања, Популација и узорак истраживања, Организација и ток истраживања, Статистичка обрада података. У поглављу “Интерпретација резултата

истраживања” има поднаслове: Дискусија, Закључак, Затим је дала преглед литературе и прилог који чини анкетни упитник за васпитаче.

У уводном делу рада се бави значајем физичког вежбања у превенцији и корекцији урођених и стечених деформитета локомоторног апарат, као и улогом и ставовима васпитача о наведеном. Описује локомоторни апарат као склоп великог броја система и подсистема чија је основна улога обављање једне заједничке функције – кретање, а истиче да физичка активност и свестране и редовне вежбе подстичу адаптацију организма на спољне и унутрашње стресове, на развој функције локомоторног система, на пораст капацитета кардиопулмоналног система, на развој капацитета срчаног мишића и коронарних артерија. Коштано-мишићни систем деце у развоју под утицајем унутрашњих и спољашњих фактора подложен је деформацијама. Наслеђе и лоше навике у држању, претешке школске торбе, кратковидост, неадекватне школске клупе и столице, недовољна физичка активност и седентарни стил живота доводе до поремећене статике кичменог стуба што за резултат има појаву кифозе, сколиозе и лордозе. Описује деформитетете локомоторног система кроз опис деформитета костију, мишића, зглобова и тетива. Сви наведени деформитети настају у ранијем развоју деце, најчешће у предшколском и школском узрасту. Истиче значај ране дијагностике деформитета, јер се тако може спречити развитак тежих деформитета. Наводи да досадашња истраживања показују да се код деце најчешће појављује лордотично, кифотично и сколиотично држање тела. Истиче значајну улогу васпитача у стварању представе о правилном држању, као и у спровођењу превентиве где је незаобилазно систематско и одговарајуће вежбање. У делу који се односи на сарадњу васпитача и родитеља истиче значај физичког васпитања у формирању правилног држања, односно спречавању настанка деформитета, а наглашава да само свестрани развој свих великих мишићних група, а посебно мишића трбуха, леђа и стопала, може обезбедити формирање правилне постуре. Такође описује сарадњу васпитача и стручних сарадника која има кључну улогу у подршци оптималном развоју деце, укључујући и превенцију и корекцију деформитета локомоторног апарат. Стручни сарадници попут физиотерапеута могу помоћи у прагматичном праћењу физичког развоја детета, поготово када је у питању дете које већ има одређени деформитет локомоторног апарат. Ово укључује прегледе, тестове и праћење напретка у физичким способностима и структурама. Поред тога, стручни сарадници могу помоћи у изради индивидуалних планова вежбања за децу која имају специфичне потребе или ризик од деформитета. Наводи да та сарадња омогућава да се синергијски користе знања и вештине различитих струка ради добробити деце. У другом поглављу дефинише проблем истраживања, а то је утврђивање да ли и на који начин физичка активност деце предшколског узраста утиче на превенцију и корекцију деформитета локомоторног апарат.

Циљ рада је да се испитају ставови васпитача о утицају физичке активности на превенцију и корекцију деформитета локомоторног апарат код деце предшколског узраста. На основу циља истраживања дефинисани су задаци истраживања: Задатак 1: Испитати да ли васпитачи у свом раду са децом организују физичке активности.

Задатак 2: Испитати које физичке активности васпитачи најчешће примењују у раду са децом.
Задатак 3: Испитати колико често васпитачи организују физичке активности у свом раду са децом.

Задатак 4: Испитати да ли деца радо учествују у физичким активностима које васпитач организује у вртићу.

Задатак 5: Испитати да ли васпитачи сматрају да су физичке активности које организују у свом раду позитивне за физички развој деце и спречавање или ублажавање деформитета локомоторног система код деце.

Задатак 6: Испитати да ли су васпитачи у свом раду код деце некада уочили деформитет костију, мишића, зглобова и тетива.

Задатак 7: Испитати колико често су уочени деформитети локомоторног система код деце.

Задатак 8: Испитати да ли васпитачи имају подршку и сарадњу са стручним сарадницима.

Полазећи од циља истраживања, формулисана је општа хипотеза: „Претпоставља се да васпитачи физичке активности сматрају корисним у превенцији и корекцији деформитета локомоторног система код деце предшколског узраста.“

Користила је две варијабле (зависне варијабле: мишљење васпитача о утицају физичке активности деце на превенцију и корекцију деформитета локоморотног система код деце; независне варијабле: пол, радно искуство и место рада васпитача).

У овом истраживању користила се дескриптивна метода, а од техника, техника анкетирања. За прикупљање података о мишљењу васпитача користила се техника анкетирања. Анкета је анонимна и садржи 20 питања од којих су прва три питања општег карактера и везана су за пол, године живота и године радног стажа васпитача. Остала питања су формирана у циљу испуњавања постављених циљева и задатака истраживања. Анкета је испитаницима послата у онлајн форми и васпитачи су на свако питање имали неколико понуђених одговора од којих су могли да изаберу један.

Узорак испитаника је издвојен из популације васпитача са укупним бројем 97 из васпитних установа на подручју Новог Сада, Београда, Суботице, Чоке и Новог Кнежевца.

Након што су сви испитаници дали своје одговоре, прикупљени резултати су анализирани. Истраживање је спроведено у априлу 2023. године. Резултати добијени анкетним упитницима приказани су табеларно и путем графика (9 табела и 12 графика).

Увидом у резултате уочавамо да је највећи проценат испитаника који су учествовали у истраживању женског пола, 92 васпитача (94,7%), док је мањи број васпитача мушких пола, 5 (5,3%), као и да највећи проценат испитаника који су учествовали у истраживању има од 10 до 20 година стажа (32,0%), преко 20 година стажа има 28,9% испитаника, радног искуства до 5 година 25,8% испитаника, а најмањи проценат испитаника има од 5 до 10 година радног стажа (13,4%). Највећи број васпитача радно ангажовано у припремној узрасној групи (21,6%), мешовитој групи (19,6%), па у средњој групи од 4 до 5 и од 5 до 6 година (16,5%), затим у млађој групи (14,4%) и најмање је запослено у јасленој групи (11,3%).

Општа хипотеза, која гласи „Претпоставља се да васпитачи физичке активности сматрају корисним у превенцији и корекцији деформитета локомоторног система код деце предшколског узраста.“ је потврђена јер на основу добијених резултата види да 89 васпитача (91,8%) сматра да физичке активности генерално код деце доприносе у спречавању или ублажавању деформитета локомоторног система.

На основу задатака истраживања дефинисане су посебне хипотезе истраживања које се потврђују или одбацују на основу добијених резултата. Прва хипотеза која гласи „Претпоставља се да васпитачи у раду са децом организују физичке активности“ је на основу одговора потврђена. Резултати показују да 99% васпитача у свом раду организује физичке активности. Хипотеза 2 која гласи „Претпоставља се да васпитачи у раду са децом организују физичке активности које укључују игре лоптом и телесне вежбе.“ је такође потврђена, јер је 79,4% васпитача на пето питање које гласи „У свом раду са децом организујем физичке активности које подразумевају игре лоптом“ одговорило са „да“. Хипотеза 3 која гласи „Претпоставља се да васпитачи барем једном недељно организују физичке активности за децу.“ је такође потврђена. Резултати истраживања указују на то да 18,6% васпитача организује физичке активности у свом раду једном недељно, док чак 76,3% васпитача то чини више пута недељно.

Хипотеза 4 која гласи „Претпоставља се да деца ради учествују у физичким активностима које васпитач организује у вртићу.“ је резултатима истраживања потврђена, јер 95,9% васпитача сматра да деца ради учествују у физичким активностима организованим у вртићу.

Хипотеза 5 која гласи „Претпоставља се да васпитачи сматрају да физичке активности позитивно утичу на физички развој деце и спречавање или ублажавање деформитета локомоторног система.“ је исто тако потврђена на основу резултата истраживања, јер се 91,8% васпитача слаже са овом констатацијом.

Хипотеза 6 која гласи „Претпоставља се да су васпитачи у свом раду уочили деформите костију, мишића, зглобова и тетива код деце.“ је делимично потврђена јер је 54,6% васпитача у свом раду код деце некада уочило деформите костију, мишића, зглобова и тетива. Хипотеза 7 која гласи: „Претпоставља се да су васпитачи барем код једног детета у групи уочили деформите локомоторног система“ је одбачена јер је највећи проценат васпитача 65%, врло ретко уочвало овакав деформитет, тј. дешавало се да код ниједног детета у васпитној групи не уочи деформите локомоторног система.

Хипотеза 8 која гласи: „Претпоставља се да васпитачи имају подршку и сарадњу са стручним сарадницима.“ је делимично потврђена јер је на последње питање 35,1% васпитача одговорило да „да“, а 39,2% да „делимично“.

Резултати истраживања показују да васпитачи у свом раду организују разне физичке активности и да их поред тога сматрају корисним за децу, али такође и корисним у превенцији и корекцији деформитета локомоторног система код деце предшколског узраста.

Литература обухвата попис од 14 штампаних и 5 електронских референци.

Прилог садржи: Прилог 1- Анкетни упитник за васпитаче.

Рад је обима 65 страна.

В ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА: *Рад је истраживачки (пројекат којим се решава практични проблем)*

Кандидаткиња се при изради рада водила најпрво пријаве теме. Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу.

Рад је усмерен у правцу истраживања и долажења до ставова и мишљења васпитача о значају физичких активности на правилно држања тела деце.

У теоријском делу рада презентовани су и описаны садржаји који се односе на значај кретања, као основе физичког васпитања, а представља један од основних услова за нормалан раст и развој младог организма као и у превенцији и корекцији урођених и стечених деформитета локомоторног апаратса. Такође се бави улогом и ставовима васпитача о наведеном. У самом раду разрађени су начини превентивног деловања васпитача, а поред тога су дати и примери вежби за корекцију поједињих облика деформитета, који су прилагођени деци предшколског узраста.

Резултати истраживања показују да васпитачи у свом раду организују разне физичке активности и да их поред тога сматрају корисним за децу, али такође и корисним у превенцији и корекцији деформитета локомоторног система код деце предшколског узраста. Поред тога, оно што је за похвалу јесте да и деца ради учествују у физичким активностима које васпитачи организују. На основу резултата истраживања можемо видети да васпитачи организују следеће физичке активности у свом раду: игре лоптом, хваталице, телесно вежбање, дуже шетње, такмичарске игре,... Такође, васпитачи физичке активности организују како на отвореном тако и у затвореном простору. Истиче да недостатак моторичке активности, односно ограничена физичка активност, веома неповољно утиче на раст и развој организма, угрожава нормално функционисање важних органа, утиче лоше на целокупно здравље и развој деце. Описује предшколско доба као период интензивног развоја свих органа и система дечијег организма: мишића, костију, нервног система, унутрашњих органа – срца и крвних судова, дисајних органа и др. Разматра факторе који доприносе да физичка активност има позитиван утицај на целокупни развој детета. Сматра да је неопходно је да дете развије

позитивне ставове према њој. Истиче улогу родитеља у формирању ставова деце према физичкој активности али и васпитача, који би требало да мотивишу децу и упућују их на важност физичког вежбања за развој и здравље. Сматра да је могуће формирати позитивне ставове и кроз разне занимљиве садржаје које сваки родитељ може да организује што сам што зу помоћ разних сајтова који се баве управо тим темама. Истраживање које је кандидаткиња реализовала имало за циљ да се дође до дубљих сазнања о ставовима и мишљењу васпитача о значају физичке активности код деце предшколског узраста као и значају формирања позитивних ставова према кретању и вежбању. На крају, последње поглавље представља интерпретацију резултата са дискусијом и закључцима.

Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература. Теоријски део рада обухвата опис свих појмова на које се сама тема односи, а у методолошком делу рада испраћен је поступак дефинисања задатака, хипотеза, обраде и анализе података. Кандидаткиња је својим истраживањем дошла до закључка да је са развијањем позитивних ставова неопходно започети што раније, како би се формирала добра основа за даљи развој детета, као и стекла навика бављења физичким активностима и спортом. Велики број стечених деформитета локомоторног апарата уочава се и погоршава у животном добу које се подудара са предшколским и школским периодом. Свакодневно вишечасовно седење у клупи, кратки одмори, смањена физичка активност деце због повећаног цртања, писања и учења, утичу неповољно на организам који се налази у расту и развоју. У предпубертету и пубертету локомоторни апарат је осетљивији на неповољна дејства јер брже расте дужина костију од снаге мишића, па се деца брже замарају, неправилно седе и јављају се деформације кичме, грудног коша, стопала и других делова локомоторног апарата. Велику улогу у спречавању и лечењу ових деформитета игра превентивна физичка активност, рано откривање и корективна гимнастика у току и ван васпите установе.

Физичким активностима и вежбањем се позитивно утиче на локомоторни апарат (мишиће, зглобове, тетиве), јача се рад срца које се постепено прилагођава повећаном оптерећењу, дисање постаје продубљење, бола је вентилација плућа, значајно се повећава и витални капацитет плућа. Физичко вежбање је још ефикасније ако се вежба у природи под утицајем природних фактора: сунца, ваздуха и воде. Сходно томе, васпитачима се препоручује што учествалија организација физичке активности у свом раду са децом.

На основу тога даје и препоруке, да осим васпитача који треба да буду иницијатори и покретачи физичких активности у превенцији, овом проблематиком треба да се баве и сви остали које посредно или непосредно, формално или неформално учествују у расту и развоју личности детета. Боравак на свежем ваздуху и игра, пливање, било какав облик рекреације, учешће у разним спортским играма, само су неки од облика превенције и прави путокази ка формирању здраве личности детета. Континуираним праћењем физичког развоја деце, васпитач има задатак да уочи евентуалне неправилности на локомоторном апарату и да одмах реагује уз укључивање у свој рад родитеља и стручњака из области спортске медицине.

VI ЗАКЉУЧЦИ : Оцена квалитета садржаја рада (оцене истраживања и резултата, квалитета понуђеног решења, закључака и др) и оцена писаног рада (квалитет написаног текста, вредност прилога и сл.).

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу. Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература.

Закључак је да је спроведено истраживање било један почетак расправљања о овом проблему и да је неопходно извршити још нека истраживања са циљем утврђивања ставова васпитача о значају кретања и физичке активност код деце предшколског узраста и значаја предшколског физичког васпитању у циљу подстицања здравог и правилног раста и развоја деце.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: Рад садржи све битне елементе и написан је у складу са насловом. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу и написан је у складу са Нацртом мастер рада и Правилником о мастер раду ВШССОВ у Кикинди.

VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

Да се мастер рад прихвати а кандидату одобри одбрана;

Да се мастер рад враћа кандидату на дораду (допуна или измена);

Да се мастер рад одбија

Потписи чланова Комисије:

1. Борис Р.
Др Роза Шамић, проф.
2. Марко
др Ангела Месарош Живков, проф.
3. Загорка
др Загорка Марков, прооф.